

DE POSTRYDER

DER PROVINCIE LIMBURG.

De Postrijder verschijnt s'ondsdaags, s'ondavonds en zaterdag.

Men schrijft in te Tongeren bij M. COLLE, boekdrukker uitgever van dit blad, grootte markt, 51, en bij alle post-directeuren.

Alle toezending van brieven, aankondingen, geld, enz., moet gefrankeerd zijn.

Het abonnement is bepaald op 7 fr. binnen de stad, 8 fr. buiten de stad.
Een half abonné-tijds, 30 centime.
De aankondigingen, per dankregel, 15 centime.
De rekennen, per dankregel 25 centime.

TONGEREN, DEN 25 MEI.

Het Senaat heeft op zijne beurt het wetsontwerp aangenomen door hetwelk de magistraten der rechtbanken op zekeren ouderdom van kant gezet worden. De leden der tribunaal van eersten aanleg worden gepensionneerd op hun 70^e jaar, die der floven van beroep op hun 72^e jaar, die van het Hof van cassatie op hun 75^e.

'T is toch aardig, niet waar? Een man die op zijn 70^e jaar niet meer deugt om vrede-rechter te zijn of om deel te maken van een tribunaal van eersten aanleg, is nog twee jaren lang goed om raadsheer te zijn aan het Hof van beroep. Een man van 72 jaren is niet meer goed om deel te maken van het Hof van beroep van Luik, maar hij is tot 73 jaren goed om deel te maken van het Hof van cassatie, van het hoogste gerechtshof van het land.

Dat is nog alles niet.

Om in de Kamer te mogen komen moet men ten minste 25 jaren oud zijn, en in het Senaat ten minste 40. Maar nergens zegt de Grondwet dat zij, die den ouderdom van 70, 72 en 75 jaren hebben bereikt, er moeten uitgezet worden.

Dus om *wetten te maken* behoudt men, volgens de Grondwet, verstand genoeg, al leefde men zoo lang als Mathusalem; maar om *wetten toe te passen* heeft men, volgens M. Bara, maar verstand tot 70 à 75 jaren. Wij zijn nieuwsgierig te weten of M. Bara ooit van art. 100 der Constitutie zou gesproken hebben, ware die jonkheer, krachtens dit zelfde artikel, MINISTER benoemd voor het LEVEN.

Het oudste lid der Kamer M. Lange, oud 79 jaren, heeft het wetsontwerp gestemd dat de rechters onbekwaam verklaart aan 70, 72 en 75 jaren. Ziedaar dus een brevet van onbekwaamheid afgeleverd door een representant aan rechters, welke tien jaren jonger zijn dan hij! Zou die man daarmee niet te kennen geven dat het voor hem begint tijd te worden er insgelijks van door te trekken?

Er doet zich bij het onderzoek van het ongrondwettelijk project over den ouderdom der magistraten, in den Senaat, een nog al wonderlijk geval voor.

De commissie met het onderzoek gelast, is voorgezeten door de heer Lonhienne, die met volle handen voor het wetsontwerp gestemd heeft.

UIT DE BERGEN.

DOOR CARL GUNTRAM.

(Vervolg)

De molenaar ging door voor een welgezeten en gelukkig man, en zijne stem gold in de gemeente boven vele anderen.

Hij was er ook toe geschapen om gezag te voeren — groot, wel gehouwd, met een statig voorkomen, ernstig in manieren, eerlijk in zijn bedrijf, trouw in zijn woord, en dienstveerdig en eerbiedig jegens zijne meerderen, zonder kruipende onderdanigheid.

Hij droeg een langen lakenschen frak; over zijn roode vest kruiste de breede groene bretels, die de hertleeren broek ophield; en de blauwe kousen omspanden een paar welgevulde braaijen.

Hij hield zijn huis en gezin in den besten staat, zorgde goed voor zijn volk, gaf goed loon, en bij den kost werd het vet niet gespaard; daarvoor vorderde hij ook vlijtigen arbeid; hij was met zijne uitgaven en belastingen nooit ten achteren, en bij alle kwestieën en handelszaken werd zijn oordeel ingeroepen als beslissend gewigt.

De eerzucht woont niet enkel in de paleizen der grooten, zij huisvest ook onder het nederige dak van burgers en landbouwers.

De molenaar had twee kinderen, een zoon en een dochter.

Met beiden had hij vooruitziende plannen.

Jakob moest studeren en tot pastoor worden opgeleid, en daarvoor werd hij door zijnen vader in de hoofdstad op eene goede school gedaan en ruim van het noodige voorzien.

Jakob studeerde braaf.

Welnu, de heer Lonhienne, die de magistraten van 70, 72 en 75 jaren veroordeelt, is zelf reeds 78 jaren oud; hij, die beweert dat de overheidspersonen op dien ouderdom niet meer in staat zijn eene wet toe te passen, beweert niettemin dat men op zijn 78^e jaar nog in staat is wetten te maken!

Wij bekennen volgerne dat legiek niet te verstaan, en wachten met ongeduld de uitleggingen van den heer Lonhienne af, hopen dat hij ons over dat punt zal willen inlichten.

Wat is het gelukkig, dat Koning Leopold niet meer leeft, nu de heer Bara volop in zijne hervorming is. 't Is zeker veel moeilijker op dien ouderdom het land te regeren, dan het artikel eener wet toe te passen?

Het nieuw kiesstelsel.

Eindelijk is er dan eene nieuwe kieswet aangenomen! Het heeft veel werk gekost; de slimste koppen der kamer hebben er zich drie maanden lang mede gemoeid, en rechtuit gezegd, het ding in zich zelve is op niet veel bijzonders uitgekomen.

Men herinnert zich nog welke vreemde voorstellen het ministerie gedaan had, toen het kwestie was de kiesbureauren op het tapijt te brengen. Er moest een planken machien gemaakt worden, het drolligste fatsoen van de gausche wereld, een soort van windscherm waarachter de kiezer eenigen tijd moest verdwijnen en dan weer aan eenen anderen kant te voorschijn komen. Dat was nog alles niet, want men wilde dat de kiezer op den dag der stemming nog nat nog droog van den gekozen ontving. De kiezer moest honger en dorst lijden, ofwel hij moest op zijne eigene kosten reizen, eten en drinken al was het ook dat hij twee dagen zijne eigene zaken thuis moest verwaarloozen. Dat was hoog politiek en het is aan iedereen niet gegeven de rechtvaardigheid dezer handelwijze te begripen.

Eenige achteruitkruipende katholieken die len opmerken dat het ministerie de buitenlieden voor den zot houdt met hun van den eenen kant het stemrecht te geven, en van den anderen kant de uitoefening van dat recht onmogelijk te maken. Als men den buitenkiezer wilde dwingen eene reis naar de hoofdplaats van het arrondissement te doen, dan was het ook billijk dat men hem de middelen aanschafte om zijn recht kosteloos uit te oefenen.

Het ministerie heeft alle mogelijke pogingen aangewend om de buitenkiezers in de onmogelijkheid te stellen van deel te nemen aan de

kiezingen. Het Senaat heeft de grofste onrechtvaardigheden uit het ministerieel kieswerk doen verdwijnen en deze week is er eindelijk eene wet aangenomen, die wel is waar nog links en rechts eenen partijreuk heeft, doch die eubehoudende nitslagen zal voortbrengen.

Wij achten noodzakelijk van de aandacht der kiezers op de nieuwe schikkingen der kieswet te roepen om hen te waarschuwen tegen de menigvuldige onwettelijkheden welke zij onvrijwillig zouden kunnen begaan. Het is voor de kiezers van het grootste belang de nieuwe schikkingen der wet niet uit het oog te verliezen; zij zouden zich bloot stellen hunne stembriefjes te zien vernietigen. Zij moeten door ondervinding weten dat de liberaaltjes alreed gered zijn om het eerste het beste voorwendsel bij den kop te krijgen om de katholieke stemmen van de hand te wijzen, en het zou genoeg zijn dat er aan een stembriefje het minste faalde om dadelijk door die vieze mannen afgekeurd te worden.

De kiezer moet dus weten dat de kiesbureauren geene andere stembriefjes mogen aannemen, dan degenen die geschreven, gelithografeerd zijn, op gezegeld papier afgeleverd door de administratie. Wanneer de kiezer zijn convocatie briefje krijgt, ontvangt hij ter zelfder tijd vijf stembriefjes voorzien van den zegel. Op dit gezegeld papier moet hij de namen zijner kandidaten schrijven. De personen die gaarne een grooter getal dezer gezegelde briefjes zouden hebben, kunnen zich deze afwachten aanschaffen hetzij op het bureau der zegelrechten hetzij bij de kooplieden. Bij de ballotering alleen zal men kunnen wit papier gebruiken.

Men moet ook opmerken dat de stembriefjes niet meer namen mogen behelzen als er leden te kiezen zijn; zij mogen geen tekenen of uitschrijving behelzen; zij moeten met zwarten inkt geschreven zijn en bij de namen der kandidaten mogen geene andere aanduidingen gevoegd worden dan de voornaam, het bedrijf en de hoedanigheid van uitgaande senator, representant of raadslid. De stembriefjes mochten in vieren geplooid zijn op zulke wijze dat de zegel zich buitenwaarts bevindt.

Nog wat anders. Gedurende de opneming der stemmen, mag geen kiezer notas nemen in de kiesbureauren, maar na elke afroeping van den naam eens kandidaats, zal een der leden van het bureau het getal stemmen roepen door dezen kandidaat bekomen. Buiten der dag waarop de kiezing plaats heeft, is het op straf van boete verboden eten of drank aan den kiezer aan te bieden of te beloven. De

Ee oude was zeer streng, en ging in zijne begripen van voegzaam of niet voegzaam veel verder dan men in de bergstreken gewoon was.

Het verkeer tusschen de beide geslachten is daar minder in gekrompen, en komt eens de liefde in het spel, dan is menige vrijheid, gedaan in de onnoozelheid, toegelaten die elders niet zou worden geduld.

De oude molenaar dacht er geheel anders over, en wierd hierin door zijnen zoon krachtadig ondersteund.

Deze kwam minstens een- of tweemaal per jaar eenigen tijd in het ouderlijk huis doorbrengen, of onderhield uit de hoofdstad met de familie eene levendige briefwisseling, en werd over alle belangrijke zaken geraadpleegd.

Het laat zich licht denken, dat de oude met zijne dochter niet minder hoogdravende plannen koesterde.

Deze zou den molenaar, met al wat er mede verbonden was, eenmaal orven en behoorde dus een rijke partij te doen.

De aanstaande schoonzoon mocht niets minder zijn dan of een welgesteld koopman, die zelf een duchtigen zak met harde daalders aanbracht, of een ambtenaar, geon geringe klerk, maar een man van aanzien en rang, of een landbouwer en veefokker, die er goed inzat met volle stallen en korenschuuren, die het naastgelegen land kon aankopen en de boerderij uitbreiden en verbeteren.

De oude wilde dan zijne rust nemen en in een kleiner huis in de nabijheid, waarna hij reeds had uitgezien, gaan wonen, en van daar op de nieuwe zaken het oog houden, en zoo noodig met raad en daad bijspringen.

Zoo dacht er de vader over, en hij werd door zijne dochter in zoo verre ondersteund, dat deze zich om de mannen zeer weinig bekommerde, en buiten het huishouden, dat al hare

gastuinen zijn nogtans zoo als vroeger toegelaten op den dag der kiezing.

De kamer heeft ook de verleden week het wetsontwerp op de kadastrale schattingen aangenomen, met 68 stemmen tegen 22 en drie onthoudingen.

Volgens dat ontwerp is het beoogd der grondbelasting gebracht op 18,909,285 fr. 66 c., welke som zal verdeeld worden tusschen de provinciën en gemeenten.

Vijf provinciën zullen minder belast worden: Antwerpen 79,066 fr.; Brabant 22,964 fr.; West-Vlaanderen 555,766 fr.; Oost-Vlaanderen 515,165 fr.; Luxemburg, 65,155 fr.

Zullen vermeerderd worden: Henegouwen met 228,545 fr.; Luik met 116,548 fr.; Limburg met 5,046 fr.; Namen met 145,592. Maar het ergste komt achterna; 't is de vraag of er uit die nieuwe schattingen geene nieuwe lasten zullen voortkomen?

M. Frère zegt neen; maar op een gegeven oogenblik, als de schatkist honger zal hebben, zal men het eerst het oog op die schatting slaan en het geld nemen daar waar het te vinden is. Wij hebben niet het minste vertrouwen in de verklaring van het gouvernement.

Kollekten in de kerken gedaan.

Het Ministerie heeft definitief beslist dat de gift van 100,000 franks, door den heer Verhaegen aan de Hoogeschool van Brussel gemaakt, niet zal goedgekeurd worden. Dit besluit is genomen om een anderen persoon te beletten 60,000 fr. aan de Universiteit van Leuven te geven. — Minister Bara heeft verklaard dat de kollekten, in de kerken gedaan ten voordeele van de Universiteit van Leuven, oawettig zijn, en dat zoo zij nog gedaan worden, derzelver opbrengst zal worden verbeurd verklaard. *De vrijheid, zooals men ze in België gedooft, is niet meer dan een vermederd afbeeldsel der vrijheid.* (Loterkupje.)

Het onverwacht sluiten van den vrede tusschen de groote mogendheden heeft het belgisch staatsbestuur in eene aardige gelegenheid geplaatst. Onze staatsmannen rekenen op de gebeurtenissen om onze krijgsmacht op eene schrikwekkende voet in te reichten, schoon deze reeds alle jaren het derde deel der inkomsten van den staat opslikt en tot heden reeds meer dan *tiuzend miljoenen franks* van het land gekost heeft, zonder dat onze sabel-

zorgen bezig hield en meesterlijk door haar werd hestierd, met niemand omging.

Martha had haar twintigste jaar bereikt.

Reeds hadden zich enige vrijers aangemeld, maar het hert van Martha zweeg en de strenge eischen des vaders waren onvoldaan gebleven.

De eerste was een kramer uit de naaste badplaats, een rijk man, ofschoon tuw en onbeschaafd; hij kon nauwelijks lezen of schrijven, en de schoone molenaarsdochter, die twee jaar in het Ursulinenklooster in de stad had doorgebracht, zou dus zeer geschikt zijn geweest, om hetgeen er aan zijne opvoeding ontbrak, te gemoeet te komen.

Maar de oude was met de bezoeken van den kramer weinig ingenomen, toonde zich norsch en wrevelig, zoolang hij tegenwoordig was, en verweerdigde zich nauwelijks hem de volle schijf van zijn aangezicht toe te keeren; en toen de handelsman hem zijne wenschen te kennen gaf en hem de gewichtige vraag voorstelde, bracht hij door zijne kortte, drooge en onbestemde antwoorden den minnaar weldra tot vertwijfeling, zoodat deze eindelijk van zijn voornemen afzag.

Vervolgens kwam de ambtschrijver van het kantongerecht.

Hij telde ongeveer vier en dertig jaren, droeg een bruinen frak en ligtgrijze broek; door het vele zitten en schrijven, was zijn lijf een weinig gebogen, en zijne zwakke oogen moest hij met een bril te hulp komen.

Hij had reeds eenmaal hoofd en een bleek gezigt, was voor het overige een verstandig man, speelde de viole en zong baryton.

Elken donderdag middag kwam hij op den molen, om met Martha, die solo-zangeres in de kerk was, te zingen.

Bij zulk eene gelegenheid was het, dat hij het hert der rijke molenaarsdochter dacht te